

Wstęp

Oddajemy do rąk Czytelników kolejny numer czasopisma *The Polish Journal of the Arts and Culture. New Series*. Jest to numer otwarty, w którym Autorzy w sposób wieloaspektowy i multidyscyplinarny przyglądają się wybranym zjawiskom i procesom kulturowym.

Niniejszy tom otwiera ostatnia część „tryptyku” Wojciecha Klimczyka poświęconego teorii cywilizacji. Tekst *Cywilizacja jako proces. Część 3: Powrót idei?* rekonstruuje kolejne fale studiów cywilizacji, począwszy od ujęcia substancjalistycznego i pluralistycznego po teorię tożsamości cywilizacyjnych, zwracając uwagę na współczesne zjawisko powrotu badań nad cywilizacją w liczbie pojedynczej, którym patronują Norbert Elias, Didier Maleuvre i Sasson Sofer. Z kolei tekst Wojciecha Kościuczyka *Do we really exist? Eastern inspirations in Thomas Metzinger’s self-model theory of subjectivity* stanowi analizę teorii podmiotowości opartej na automodelu (SMT) niemieckiego współczesnego filozofa oraz zestawienie jej założeń z buddyjską koncepcją braku jaźni (*non-self theory*). Kolejny artykuł pt. *Audiences for Orchestral Music: Challenges New and Old. The Cases of Germany and Poland* autorstwa Johna O’Hagana i Marty Zięby koncentruje się na odbiorcach muzyki orkiestrowej, których liczba uległa zmianie dzięki nowym rozwiązaniom technologicznym w obszarze jej odbioru i produkcji. Dane w tym zakresie, dotyczące Niemiec i Polski, pozwoliły Autorom zanalizować główne trendy związane z publicznością koncertów orkiestrowych. Czwarty artykuł *Společno-kulturowe tło rozwoju miasta Kuwejt. Dom kupiecki rodziny Al-Badrów* wyjaśnia procesy (poprzedzające *boom* naftowy w latach 50. XX wieku), które wpłynęły na specyfikę struktury przestrzennej miasta Kuwejt i jego funkcjonowania. Autor Aleksander Pikulski, odwołując się do tradycyjnego domu rodziny Al-Badrów jako przejawu wieloletniego zrównoważenia kulturowego i środowiskowego, dostrzega w nim paradygmat dla współczesnego planowania urbanistycznego. Despoina Poulou, wychodząc od kryzysu w relacji małżeńskiej, ukazanej w filmie *Opętanie* Andrzeja Żuławskiego z 1981 roku, którego akcja toczy się w Berlinie Zachodnim, przedstawia, w jaki sposób podział staje się w nim swoistym motywem przewodnim.

Bada wieloaspektową i złożoną kwestię podziału (między małżonkami, sobą a innym, wreszcie Wschodem i Zachodem), udowadniając porządek w chaotycznym z pozoru świecie przedstawionym przez polskiego reżysera.

W dziale „Interpretatio mundi” zamieszczone zostały dwa przekłady z literatur orientalnych. Pierwszy, *Przygody Mułły Nasreddina*, dotyczy – jak ujął to Mateusz Kłagisz – tytułowego Nasreddina, „*trickstera*, którego przygody krążą w postaci anegdot i opowiadań od Anatolii po Azję Środkową”. Drugi przekład, dokonany przez Bożenę Prochwicz-Studnicką, to współczesne krótkie opowiadanie egipskie *Aorta*.

Dział „Dialogi i Diagnozy” otwiera raport Adeoli Abiodun Adeoti, poświęcony wzornictwu współczesnych tkanin w nigeryjskim stanie Osun (*Report on Predominant Ankara Fabric Designs in Osun State of South-Western Nigeria: Osogbo as Case Study*). W celu zebrania danych dotyczących preferowanych wzorów Autorka przeprowadziła badanie ankietowe w stolicy stanu Osun, Osogbo. Anna Kuchta zrecenzowała *Listy do mojej siostry 1947–1973* autorstwa Lili Fuchsberg (Zdzisławy Katarzyny Grzegorzczak-Ravet), ukazujące rodzinne losy na tle II wojny światowej i Holocaustu. Ostatnią pozycję w niniejszym tomie zajmuje tekst *Perception of Jalaluddin Muhammad Balkhi-Rumi, Muslim Poet and Mystic Living in the 13th Century, in Popular Culture Then and Now* Marka Moronia, w którym autor zestawia postać Dżalalud-dina Rumiego, wielkiego perskiego mistyka, teologa i poety z fenomenem „McRumiego” – bytu popkulturowego, ograniczonego i skrojonego na miarę współczesnych oczekiwań.

Redaktorki Tomu